

BIJLAGE 1

OVERZICHT KWALIFICATIES PER PARTIJ

Een overzicht van de beoordelingen (ROOD, GEEL, GROEN) per politieke partij en per rechtsstatelijk thema, gebaseerd op de analyse van de commissie. Dit overzicht is gestructureerd in vier kolommen: thema, partij, kwalificatie en een beknopte omschrijving van het voorstel.

De commissie hanteert de volgende kwalificaties:

- Plannen die de rechtsstaat kunnen verbeteren of versterken.
- Plannen die een risico vormen voor de rechtsstaat; en
- Plannen die in strijd zijn met beginselen van rechtsstatelijkheid.

Dit overzicht bevat alleen die plannen waaraan de commissie expliciet een van de drie kleuren heeft toegekend. Niet alle voorstellen uit de programma's zijn getoetst. Sommige voorstellen zijn vanwege hun onderlinge samenhang gezamenlijk beoordeeld met één kwalificatie.

Rechtsstatelijke Beoordelingen Politieke Partijen (Quick Scan 2025)

Thema: Grondrechten

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
BBB		Verbod op gezichtsbedekking bij demonstraties.
BBB		Versterkte gebedsoproepen en groepsbidden in openbare ruimte verbieden.
BBB		Stop op nieuwe islamitische scholen.
BBB		Digitale grondrechten in de Grondwet verankeren.
CDA		Verbod op gezichtsbedekking bij demonstraties handhaven.
CU		Algemeen en absoluut verbod op gezichtsbedekkende kleding bij demonstraties.
FvD		Deelname van kinderen aan 'pride parades' en 'dragqueenshows' verbieden.
FvD		Abortus beperken tot 16 weken en verplichte 5-daagse bedenktijd instellen.
FvD		Vrijheidswet die lockdowns, vaccinatieplichten, toegangsbewijzen verbiedt (intrekking Pandemiewet).
FvD		Stoppen met huisvesten statushouders in sociale sector; Nederlanders altijd voorrang.
FvD		Verbieden activistische vlaggen door overheid en onderwijs.
FvD		Briefgeheim van artikel 13 Grondwet ook voor digitale communicatie.
FvD		Digitale grondrechten in de Grondwet verankeren.
FvD		Verbieden cancel culture, diversity officers en safe spaces.
FvD		Verbieden transgenderpropaganda op scholen en jeugd-tv.
FvD		Politie laten profileren op basis van statistisch relevante categorieën.
FvD		Wet invoeren dat Big Tech alleen strafbare uitingen mag modereren.
FvD		Activistische ordeverstoorers arresteren; uitkeringen stoppen voor activisten.
FvD		Verbod op geslachtsveranderingsoperaties/hormoontherapie/puberteitsremmers bij minderjarigen.
Denk		Vernietigen van heilige geschriften (Bijbel, Koran, etc.) strafbaar stellen.
Denk		Overheidsinstanties grondig doorlichten op discriminerend beleid en algoritmes.
D66		Nieuwe, brede Antidiscriminatiewet met actieve verplichtingen.

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
D66		Verbod op gebruik etniciteit/nationaliteit voor risicogroepen; geen etnisch profileren.
D66		Erkenning/bescherming non-binaire en intersekse personen; afschaffen onnodige barrières geslachtsregistratie.
GL/PvdA		Intensiveren beleid democratie-ondersteuning; feministisch buitenlandbeleid.
GL/PvdA		Kiesgerechtigde leeftijd naar 16 jaar; laagdrempeliger stemmen (briefstemmen, NL'ers Caribisch gebied).
GL/PvdA		Meer middelen OM discriminatiezaken; gender als discriminatiegrond groepsbelediging.
GL/PvdA		Volledige uitvoering VN-verdrag handicap en ratificeren Facultatief Protocol.
JA21		Beroepscriminelen privacy ontnemen.
JA21		Wettelijk verbod op gezichtsbedekking tijdens een demonstratie.
JA21		Denaturalisatie en uitzetting van uitgereisde terroristen, ook indien staatloosheid ontstaat.
JA21		Algeheel boerkaverbod.
JA21		Uitbreiden delicten voor denaturalisatie dubbele nationaliteit (ook gewelds- en zedenmisdrijven).
NSC		Verbod op gezichtsbedekkende kleding bij demonstraties (met uitzonderingen).
PvdD		Wet openbare manifestaties in lijn brengen met EVRM (schrappen regels hinder verkeer).
PvdD		Privacy demonstranten beschermen; ID-controles alleen bij verdenking strafbaar feit.
PvdD		Surveillance vreedzame demonstranten stoppen; hervormen Team Openbare Orde en Inlichtingen (TOOI).
PvdD		Wettelijke toetsing wet- en regelgeving op risico's van discriminatie; drempel aangifte verlagen.
PvdD		Krachtig LHBTIQA+-emancipatiebeleid; extra aandacht meervoudige discriminatie.
PvdD		Wettelijk verbod op 'conversiehandelingen'.
PVV		Extinction Rebellion, Antifa, pro-Hamas als terreurorganisaties verbieden; leuzen 'From the river to the sea' strafbaar stellen.
PVV		Verbod gezichtsbedekkende kleding en gebruik Arabisch/niet-westerse talen bij demonstraties.
PVV		Algeheel boerkaverbod, verbod islamitische gebedsoproep, verbod hoofddoekjes overheidsgebouwen, etc..
PVV		Verbod op islamitisch onderwijs.
PVV		Geen bijstand voor wie geen Nederlands spreekt.
SGP		Verbod op gezichtsbedekkende kleding en intimiderende demonstraties.
SGP		Antisemitische relschoppers met dubbele nationaliteit denaturaliseren/uitzetten.
SGP		Verbieden luid ten gehore brengen islamitische gebedsoproepen in AZC (terwijl evangelisatie ongehinderd moet zijn).
SGP		Terroristen verliezen NL-schap; zo niet: weigeren kiesrecht en overheidsdienst.
SGP		Demonstraties die terroristische vlaggen gebruiken verboden/ontbonden.
SP		Juridisch afdwingbaar maken sociale grondrechten (woning, zorg, bestaanszekerheid).
SP		EU moet toetreden tot EVRM en Europees Sociaal Handvest.
SP		Stemrecht jongeren vanaf 16 jaar.
SP		Verplichte toets overheid op discriminerend beleid; overheidshandelen onder Awgb.
SP		Profileringsalgoritmes toetsen aan mensenrechten.
SP		Algemene acceptatieplicht voor elke school (ongeacht geloof/afkomst).
VVD		Blokkeren wegen door demonstraties strafbaar stellen (altijd aanhouden/vervolgen).
VVD		Regeling om (versterkte) gebedsoproepen te verbieden.

Thema: Grondrechten

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
VVD		Geen tewerkstellingsvergunningen buitenlandse geestelijken zonder werving EU.
Volt		Wet openbare manifestaties in lijn met EVRM; verbod gezichtsherkenning/demonstrantendatabase.
Volt		Wettelijke verplichting gemeenten antidiscriminatiebeleid; Public Sector Equality Duty.
Volt		Overheidshandelen onder Awgb; toegang College voor de Rechten van de Mens.
Volt		Verbod op etnisch profileren.
Volt		'Sociale status' toevoegen als discriminatiegrond.

Thema: Staatsinrichting en Grondwet

BBB		Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen krijgen voorrang bij overheid aanbestedingen.
BBB		Geen verdere overdracht van Nederlandse bevoegdheden en soevereiniteit aan Brussel (beperking tot kernterrain).
BBB		Meer controle op individuele Europees Commissarissen door Europese Raad.
CDA		Rechters wetgeving laten toetsen aan de Nederlandse Grondwet.
CDA		Nieuwe Wet op de politieke partijen (eis interne partijdemocratie).
CDA		'Kleine administratieve fout niet meteen sancties'; herstelrecht.
CDA		Sancties (korten EU-fondsen/stemrecht) voor lidstaten die rechtsstaat schaden.
CDA		Veto op buitenlands beleid in EU opheffen bij veroordelen mensenrechtenschendingen.
CDA		Bezwaarprocedures verkorten; scherper belanghebbende-criterium; drempels verhogen.
CU		Versnelde procedures inbreukprocedures wanneer het de rechtsstaat betreft.
CU		Verhuizing van de ambassade naar Jeruzalem afhankelijk van het vredesproces.
CU		Bezwaarprocedures korter; geen eindeloze vertraging door mensen/groepen zonder direct belang.
FvD		VN-vluchtelingenverdrag, Schengen, Marrakechpact en EVRM opzeggen; NEXIT nastreven.
FvD		Klimaatakkoord van Parijs opzeggen; Klimaatwet intrekken; CO2-reductie loslaten.
FvD		Green Deal afschaffen; tot die tijd negeert Nederland de daarin vervatte regels.
FvD		Stoppen met verplichte duurzaamheidseisen (impliceert negeren bestaande verplichtingen).
FvD		Subsidies stoppen voor organisaties die proefprocessen voeren tegen de staat.
FvD		Afschaffen adviserende afdeling van de Raad van State.
FvD		EU-Natuurherstelwet in de prullenbak.
FvD		Zelf met VK onderhandelen over visgronden; negeren EU-regels pulsvisserij.
FvD		Multilaterale EU-handelsverdragen opzeggen; bilaterale verdragen sluiten.
FvD		Afschaffen achterhaalde adviesorganen (CPB, SCP, SER, PBL).
FvD		Wet invoeren die voorkomt dat buitenlandse investeerders te veel invloed krijgen op Nederlandse media.
FvD		SDG's niet langer leidend voor beleid.
GL/PvdA		Recht op behoorlijk bestuur in Grondwet verankeren.
GL/PvdA		Burgers het recht geven om wetten te laten toetsen aan de Grondwet.
GL/PvdA		Democratische controle op uitvoeringsinstanties versterken; onafhankelijkheid
		toezichthouders wettelijk vastleggen.
GL/PvdA		Tweede Kamer uitbreiden naar 250 zetels; meer inhoudelijke ondersteuning.
GL/PvdA		Wettelijke grondslag voor snelle, onafhankelijke compensatie bij overheidsfalen.
GL/PvdA		Sancties voor EU-lidstaten die democratie/rechtsstaat ondermijnen; EP sterker als controleur/medewetgever.

Thema: **Staatsinrichting en grondwet**

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
GL/PvdA		Participatiewet vervangen door Wet op de bestaanszekerheid; recht op vergissen wettelijk verankeren.
GL/PvdA		Juridische procedures verkorten (woningbouw).
JA21		Nederlandse ambassade naar Jeruzalem verplaatsen.
JA21		Toetreding van de EU tot het EVRM blokkeren.
JA21		Rechters spreken zich niet uit over zaken waar regering/parlement over gaan (strikt in acht nemen machtscheiding).
JA21		EU moet zich weer richten op oorspronkelijke kracht: economische samenwerking.
JA21		Snellere juridische/bestuurlijke routes; tijdelijke vrijstellingen voor woningbouw/infrastructuur (Stikstof).
NSC		Permanent maken van de commissie grondrechten en constitutionele toetsing.
NSC		Uitbreiding van de ondersteuning van de Kamer (Bureau Technologie, Begroting/Verantwoording).
NSC		Wettelijk verankeren van het recht op vergissen en proactieve dienstverlening.
NSC		Wettelijke normen maximale rente/incassokosten aanscherpen; verbod boetes stapelen.
NSC		Communicatie overheid altijd in begrijpelijk Nederlands.
NSC		Correctiemogelijkheid ('burgerlus') opnemen in Awb.
NSC		Rechtsstaatslot; uitzetten lidstaten die stelselmatig de rechtsstaat ondermijnen.
NSC		Grondwettelijk Hof als hoeder van de grondrechten.
NSC		Strikte termijnen bouwproces; termijnen bezwaar/beroep ingeperkt.
NSC		Europese regels alleen invoeren als meerderheid NL parlement ermee eens is.
PvdD		Toetsingsverbod afschaffen (rechters toetsen wetten aan Grondwet).
PvdD		Tweede Kamer versterken (uitbreiden ondersteuning, aantal zetels verhogen).
PvdD		Wettelijke grondslag snelle schadevergoeding bij overheidsfalen.
PvdD		Openbaar lobbyregister op alle niveaus van bestuur.
PvdD		Bindende IMVO-wetgeving (in lijn met OESO/VN richtlijnen).
PVV		Geen overheidsinformatie in Arabisch of andere niet-westerse talen.
PVV		Terugtrekken als verdragspartij bij en gastland van het Internationaal Strafhof.
PVV		Ambassade verhuizen naar Jeruzalem; Israël vrije hand vernietigen Hamas; wapenleveranties continueren.
PVV		Vetorechten behouden/inzetten voor opt-out op asiel en immigratie.
SGP		Ambassade verhuizen naar Jeruzalem; intensievere samenwerking met Israël (militair); tegen anti-Israëliëse resoluties VN.
SP		Toetsing wetten en van bestaand en nieuw beleid aan de Grondwet.
VVD		Strikte handhaving rechtsstaatmechanisme in de EU; vereenvoudiging artikel 7-procedure.
VVD		Procedures vergunningaanvragen versnellen; vaker meldplicht dan vergunningplicht.
VVD		Ontwikkelen van regelvrije zones; snijden in vergunningsprocedures (inkorten procedures).
VVD		Aanpassing artikel 23 Grondwet, acceptatieplicht en afschaffing identiteitsverklaringen.
Volt		Wet Politieke Partijen (interne democratische minimeisen).
Volt		Tweede Kamer uitbreiden van 150 naar 250 zetels.
Volt		Verplicht lobbyregister lers model.
Volt		Planbureau voor de Rechtsstaat oprichten.
Volt		Toetsingsverbod (Art 120 GW) schrappen.
Volt		Afschaffing vetorecht in EU.
Volt		EU-subsidies automatisch ingehouden bij ernstige schendingen rechtsstaat/grondrechten.
Volt		Versterking trias politica op EU-niveau; Europese Commissie opheffen en vervangen door regering met minister-president.

Thema: **Staatsinrichting en grondwet**

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
--------	--------------	--------------------

Volt		Afschaffing Eerste Kamer (bij uitbreiding TK/constitutionele toetsing).
Volt		Doorlooptijden bezwaar- en beroepsprocedures versnellen woningbouw.

Thema: **Onafhankelijke rechtsstaat**

BBB		Benoemingsprocedure Raad van State herijken (risico politieke inmenging).
CDA		Onafhankelijke rechtsstaat versterken (benoemingsprocedure/begroting aanpassen).
FvD		Wet op de Rechtsvinding invoeren (rechters interpreteren naar oorspronkelijke bedoeling wetgever).
FvD		Parlementaire ondervragingscommissie voor benoeming Hoge Raad/RvS.
D66		Beperken de mogelijkheden van de politiek om de rechterlijke macht en het OM oneigenlijk te beïnvloeden.
GL/PvdA		Onafhankelijkheid rechtspraak vergroten (eigen begroting Raad Rsp, minder ministeriële invloed benoeming).
NSC		Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State afsplitsen en verzelfstandigen.
NSC		Extra veiligheidsslot Grondwet (2/3 meerderheid); lijst Hoge Raad kandidaten doorslaggevend; eigen begroting.
PvdD		Bevoegdheden minister benoemingen rechterlijke macht beperken tot administratieve handeling.
PvdD		Raad voor de Rechtspraak krijgt een eigen begroting; investeren rechtspraak/OM.
SP		Rechtsprekende taak Raad van State weghalen.
SP		Eigen aparte begroting van de rechterlijke macht.
Volt		Apart hoofdstuk over de rechtsstaat in de rijksbegroting.
Volt		Minister verplicht advies Raad Rsp te volgen bij voordracht rechters; leden Raad benoemd door rechterlijke macht.

Thema: **Toegang tot het recht**

BBB		Artikel 3:305a BW wijzigen (alleen directe belanghebbenden procederen in rechte).
CDA		Continuering investering sociale advocatuur (commissie Van der Meer II).
CDA		Toevoeging voor sociale rechtshulp mogelijk voor belastingadviseurs.
CU		Overheid draagt meer bij aan financiering sociale advocatuur.
CU		Alle advocaten meewerken aan toegankelijke rechtsbijstand of bijdragen aan fonds.
FvD		Onmogelijk maken dat organisaties namens het 'algemeen belang' rechtszaken voeren tegen de staat.
JA21		Niet meer procederen in het 'algemeen belang' (aanpassen art 3:305a/1:2 Awb).
JA21		Beperken ongecontroleerde contacten EBI-gedetineerden en advocaten (eis twee advocaten).
Denk		Structureel investeren in de sociale advocatuur (passende toelage, voorschotregelingen terug).
Denk		Kosten rechtszaak verlagen.
D66		Meer budget sociale advocatuur.
GL/PvdA		Investeren in de sociale advocatuur.

Thema: Toegang tot het recht

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
GL/PvdA		Capaciteit College voor de Rechten van de Mens uitbreiden.
GL/PvdA		Griffierechten verlagen.
NSC		Structureel meer geld voor sociale advocatuur; kwijtschelden eigen bijdrage.
PvdD		Griffiekosten grote bedrijven omhoog; sociale advocatuur structureel voldoende tijd/geld.
SGP		Kinderrechters meer tijd en middelen geven om zich actief met kinderscherming bezig te houden.
SP		Sociale advocatuur versterken (vergoedingen/inkomensgrenzen verruimen); sociaal notariaat.
SP		In elke stad een Huis van het Recht (gratis juridisch advies).
VVD		Organisaties die de staat aanklagen, niet subsidiëren.
VVD		Aantal criminele kopstukken dat door dezelfde advocaat kan worden bijgestaan beperken tot twee.
VVD		Ondersteuning beroepsopleiding sociale advocatuur; commerciële advocatuur moet bijdragen.
VVD		Griffierechten fors verhogen voor bezwaarprocedures tegen woningbouw (uitz. lage inkomens).
Volt		Recht toegankelijker (wijkrechter, investeren sociale advocatuur, proceskosten verlagen).

Thema: Veiligheid en strafrecht

BBB		Privacywetgeving weghalen voor informatie-uitwisseling zware criminaliteit.
BBB		Anti-maffia wetgeving (crimineel vermogen families afpakken).
BBB		Rechtszittingen EBI/AIT-gedetineerden standaard via videoverbinding.
BBB		Zwaardere straffen voor gewelds-, zeden-, terreur-, en drugsdelicten; taakstrafverbod bij geweld hulpverleners.
CDA		Meerjarige Deltaplan om georganiseerde ondermijnende criminaliteit substantieel terug te dringen.
CDA		Veroordeelde terroristen met dubbele nationaliteit Nederlandse nationaliteit kwijtraken.
CDA		Crimineel verdiend vermogen afpakken zonder voorafgaande veroordeling.
CDA		Anoniem/laagdrempelig melden verdachte situaties; gegevens beter delen.
CU		Makkelijker maken om gegevens uit te wisselen ter bevordering van de veiligheid (femicide).
FvD		Minimumstraffen voor ernstige gewelds- en zedendelicten.
FvD		Illegaal verblijf strafbaar stellen.
D66		Algemeen recht om anoniem aangifte te doen (bedreiging publieke taak).
D66		Rechters de mogelijkheid bieden voor langere taakstraffen of elektronische detentie.
GL/PvdA		Opsporing en bestrijding criminaliteit hoort bij politie/justitie; bestuursrechtelijke weg alleen noodzakelijk.
GL/PvdA		Rechten slachtoffers versterken; spreekrecht bij OM-strafbeschikkingen; anonimiteit beter waarborgen.
NSC		Meerjarige financiële zekerheid strafrechtketen; rechters meer tijd voor zaken.
NSC		Strafrechter meer maatwerk (hogere taakstraffen/elektronische detentie); tegen taakstrafverboden.
NSC		Wettelijke basis voor procesafspraken (OM/verdachte).

Thema: **Veiligheid en strafrecht**

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
NSC		Deepfakes strafbaar stellen via auteursrecht; verplichte watermerken AI; wettelijke basis aanpakken privacy schendingen techreuzen.
PvdD		Verbod op etnisch profileren uitbreiden; verbod preventief fouilleren.
PVV		Afschaffing TBS.
PVV		Vanaf 14 jaar altijd volwassenstrafrecht bij zeden- en geweldsdelicten.
PVV		Geen vervroegde vrijlating; celstraffen geheel uitzitten.
PVV		Beklagrecht van gedetineerden afschaffen.
PVV		Zware kindermisbruikers chemisch castreren.
PVV		Gevangenen moeten een uniform dragen en minstens 40 uur per week arbeid verrichten.
PVV		Levenslange gevangenisstraf weer echt levenslang (zonder herbeoordeling).
PVV		Gericht preventief fouilleren.
PVV		Illegaliteit en hulp aan illegalen strafbaar.
SGP		Illegale vreemdelingen die verdacht worden van strafbare feiten komen altijd voor de rechter (geen strafbeschikking).
SGP		Verplicht verwijderen of ontsleutelen van content bij seksuele intimidatie.
SGP		Doodstraf kan voor levensdelicten een rechtvaardige straf zijn; uitlevering aan landen met doodstraf.
SGP		Vertrouwelijke gesprekken strengste detentieregime onder audiovisueel toezicht.
SGP		Rechtspraak moet primaat houden in de behandeling van strafzaken (tegen uitbreiding OM strafbeschikkingen).
SGP		Strafrechtsketen is gebaat bij een conjunctuurongevoelige financiering.
SGP		Taakstrafverbod bij geweld tegen hulpverleners.
SGP		Slachtoffers en nabestaanden spreekrecht over straffen of maatregelen.
VVD		Lidmaatschap terroristische organisatie leidt ALTIJD tot verlies Nederlanderschap.
VVD		Politie zelfstandig afdoen van lichte strafbare feiten (uitbreiding strafbeschikking).
VVD		Criminele winsten afpakken van verdachten die nog niet veroordeeld zijn.
VVD		Videoconferentie als hoofdregel bij zittingsdagen verdachten EBI/AIT.
VVD		Minimumstraffen recidivisten; taakstrafverbod geweld hulpverleners/hatecrimes.
VVD		Financieel bijdrage vragen aan gedetineerden bij het indienen van klachten.
JA21		Invoering minimumstraffen ernstige gewelds-/zedendelicten; altijd onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
JA21		Afkoelhuizen voor daders huiselijk geweld in afwachting van hun zaak.
JA21		Zittingen voorlopige hechtenis, proformazittingen en regiezittingen online laten plaatsvinden.

Thema: **Asiel en migratie**

BBB		Halt aan de ongecontroleerde hoeveelheid asielzoekers (wegens druk op woningmarkt).
BBB		VN-Vluchtelingenverdrag opzeggen en vervangen door nationaal beleid; maximum instroom.
BBB		Toelatingscriteria aanscherpen.
BBB		Instroom drastisch beperken tot maximum van 15.000 plekken per jaar.
BBB		Nieuwe aanvraag pas na verlaten Nederland én Schengenzone.
BBB		Einde aan voorrang voor statushouders bij toekennen sociale huurwoningen.
BBB		Asielzoekers die overlast/crimineel gedrag vertonen uit asiel-procedure zetten.

Thema: Asiel en migratie

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
BBB		Asielaanvragen buiten de EU afwikkelen.
BBB		Voornemenprocedure afschaffen.
BBB		Tweestatusstelsel invoeren; gezinshereniging beperken (wachtermijn, uitsluiting ongehuwde partners).
BBB		Dwangsommen en proceskostenvergoedingen in het asielrecht afschaffen.
BBB		Kansarme asielaanvragen minimale rechtsbijstand.
BBB		Onrechtmatig verblijf strafbaar stellen.
BBB		Overlast/crimineel gedrag -> spoedprocedure.
BBB		Terugkeercentra buiten de EU realiseren.
BBB		Pleiten voor een opt-out op het Europese asioldossier.
BBB		Eigen grenzen beveiligen met hulp van Defensie.
CDA		Aanvragen alleen nog buiten de EU in behandeling nemen (externalisering).
CDA		Streng buitengrensprocedure (gesloten omgeving); direct terugkeer bij afwijzing.
CDA		Tweestatusstelsel (beperking gezinshereniging/wachttijd/kerngezin).
CDA		Voornemenprocedure afschaffen.
CDA		Strafbaar stellen van het niet meewerken aan terugkeer.
CU		Snelle en rechtvaardige invoering EU migratiepact (met aandacht voor mensenrechten/geen kinderdetentie).
FvD		Stoppen met opnemen nieuwe asielzoekers; lopende procedures afbreken; opvang in regio.
FvD		Conformereren niet langer aan Europese migratieafspraken; desnoods boete betalen.
FvD		Opvanglocaties NL sluiten; Spreidingswet intrekken; opvang versoberen; verbod terrein verlaten.
FvD		Ouders van criminele asielzoekers aansprakelijk stellen en hun procedures beëindigen.
FvD		Permanente verblijfsvergunning afschaffen; nut/noodzaak elke 5 jaar bewijzen.
FvD		Immigranten pas na 10 jaar arbeid aanspraak op toeslagen/uitkeringen.
FvD		Heffing tot 40% op geld dat migranten naar herkomstlanden overmaken.
FvD		10 jaar lang geen nieuwe NL paspoorten (uitz. huwelijkspartners/kinderen).
FvD		Naturalisatie intrekken dubbele paspoorthouders bij ernstige misdrijven.
FvD		Sluiten verdragen met (Afrikaanse) landen voor opname illegalen/uitgeprocedeerden.
FvD		Flexibele grenscontroles met moderne technologie en biometrische gegevens.
FvD		Streng gereguleerd GreenCard-model; alleen economisch waardevolle/cultureel compatibele migranten.
FvD		Illegaal verblijf strafbaar stellen.
D66		Stabiele en voldoende financiering van organisaties die vluchtelingen ondersteunen.
D66		Aparte, gesloten opvang voor overlastgevende/kansarme asielzoekers.
GL/PvdA		Structureel programma opvang nietrechthebbende EU-arbeidsmigranten.
GL/PvdA		Noodzaak tewerkstellingsvergunning asielzoekers schrappen.
GL/PvdA		Streven naar migratiesaldo 40.000-60.000 per jaar.
GL/PvdA		Procesbeschikbaarheidslocaties voor overlastgevende asielzoekers.
JA21		Grensprocedure EU-migratiepact toepassen op Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV's).
JA21		Opvang NL beperken tot eigen regio; uitnodiging UNHCR-vluchtelingen op strak richtgetal (tijdelijk).
JA21		Beoordeling herkomstlanden aanscherpen: geen openbaarmaking.
JA21		Voorrang/wettelijke taakstelling huisvesting statushouders afschaffen.
JA21		Toewerken naar asielstop in Nederland.

Thema: Asiel en migratie

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
JA21		'Voordeel van de twijfel'-principe loslaten bij asielverzoeken.
JA21		Criminele asielzoekers/statushouders uitzetten (criteria aanscherpen).
JA21		Huwelijkspartners beperken tot maximaal één per persoon.
JA21		Leeftijdsgrens gezinshereniging naar 25 jaar; inkomensnorm modaal.
JA21		Externaliseren asielprocedure; oprichten return hubs buiten EU.
JA21		Deals sluiten met partnerlanden voor asielopvang buiten EU.
JA21		Gezinshereniging minderjarigen aanscherpen (strikt nationale interpretatie).
JA21		Illegaliteit strafbaar stellen; stoppen LVV/illegalenopvang.
JA21		Eenstatusstelsel vervangen door tweestatusstelsel (beperking rechten).
JA21		Grensbewaking intensiveren (permanente binnengrenscontroles).
JA21		Vreemdelingenrecht uit bestuursrecht halen (rechtsmiddel/rechtsbijstand schrappen, dwangsommen afschaffen).
JA21		Gedwongen terugkeer overlastgevende EU-arbeidsmigranten makkelijker.
JA21		Meer juridische ruimte naturalisatie afwijzen bij vermoeden ideologie haaks op NL leven.
NSC		Sterk versoberde opvang kansarme en overlastgevende asielzoekers.
NSC		Richtgetal voor migratiesaldo max 50.000 (met plicht aanvullende maatregelen bij overschrijding).
NSC		Optout of 'asiel-Schengen' overwegen als EU-regels niet werken.
NSC		Tweestatusstelsel; strenge voorwaarden gezinshereniging subsidiair beschermen; beperking vluchtelingen tot kerngezin.
PvdD		Migratiedeals met derde landen terugdraaien (Turkije, Tunesië, Libië, Niger).
PvdD		Gewortelde kinderen niet uitzetten; krijgen verblijfsvergunning.
PvdD		Niettraditionele familieverbanden in aanmerking voor gezinshereniging.
PvdD		Richtlijn Tijdelijke Bescherming uitbreiden met nationaliteiten met hoog inwilligingspercentage (categorale bescherming).
PVV		Criminele/overlastgevende asielzoekers direct procedure uit/land uit (incl. ouders AMV).
PVV		Totale asielstop; geen immigratie islamitische landen; noodwet behandelstop.
PVV		Opzeggen VN-Vluchtelingenverdrag, EVRM, etc..
PVV		Alle Syriërs terug naar Syrië of andere Arabische landen.
PVV		Volwassen mannelijke Oekraïense ontheemden terug naar Oekraïne.
PVV		Onmiddellijke intrekking Spreidingswet.
PVV		Verbod bedbadbroodregelingen voor illegalen.
PVV		Vreemdelingen (incl. statushouders) na veroordeling één misdrijf direct uitzetten.
PVV		Frauderende statushouders verliezen verblijfsvergunning.
PVV		Nooit meer voorrang statushouders sociale huur.
PVV		Stop op gezinshereniging.
PVV		Naturalisatie pas na 15 jaar legaal verblijf mogelijk.
PVV		Verbod dubbele nationaliteit.
PVV		Denaturalisatie dubbele nationaliteit één ernstig misdrijf.
PVV		Arabische vluchtelingen uit Gaza/Palestijnen zijn hier niet welkom.
PVV		Gemeentelijke taakstelling huisvesting statushouders schrappen.
SGP		Sturend richtgetal met duidelijke bovengrens migratiesaldo (wettelijk vastgelegd).
SGP		Culturele/religieuze achtergrond laten meewegen bij asielaanvragen (ongelijke behandeling op basis van religie).
SGP		Onmogelijk maken AMV's doorreizen naar land van keuze.
SGP		Herhaalde asielaanvragen aan banden leggen (verlaging rechtsbijstand/maximum aantal aanvragen).

Thema: Asiel en migratie

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
SGP		Asielzoekers die gevluchte christenen intimideren/aanvallen verliezen asielrecht/uitgezet.
SGP		Overlastgevende en frauderende migranten moeten onmiddellijk worden uitgezet.
SGP		Hoger beroep afgeschaft voor migranten uit veilige landen/Dublingevallen.
SGP		Uitzetcentra (return hubs) buiten EU.
SGP		Verscherpt (mobiel) grenstoezicht.
SGP		Actief tegenwerken overheid bij uitzetting strafbaar stellen.
SGP		Dwangsomregeling asielzoekers afschaffen.
SGP		Naturalisatie aan banden leggen; aspirantburgers afstand laten doen van antisemitische ideeën.
SP		Strikte taaleisen arbeidsmigranten in potentieel gevaarlijke sectoren.
SP		Streven naar migratiesaldo 40.000 p/j (verlaging arbeids-/studie-/kennismigratie).
VVD		Vluchtelingen alleen nog via hervestiging (jaarlijks aantal kan nul zijn).
VVD		Ongevraagde asielzoekers aan grenzen tegenhouden en terugsturen.
VVD		Asielzoekers veroordeeld voor misdrijf meteen uitzetten.
VVD		Verbod voorrang statushouders sociale huur; schrappen taakstelling gemeenten.
VVD		Asielopvang overlastgevende/criminele asielzoekers maximaal versoberen.
VVD		Tweestatusstelsel met alle mogelijke beperkingen.
VVD		Dwangsommen afschaffen.
VVD		Illegaal verblijf strafbaar stellen.
VVD		Rechtsbijstand voor asielzoekers versoberen.
VVD		Opt-out op asiel bedingen bij volgende EU-verdragswijziging.
VVD		Overlastgevende en dakloze EU-arbeidsmigranten terugsturen.
VVD		Erkenning buitenlandse kinderen alleen bij aantal gemeenten.
Volt		Frontex grondig hervormen; inspecteurs aan grenzen voor sanctionering pushbacks.
Volt		Verdragen over migratie direct opgeschort op moment dat mensenrechten geschonden worden.
Volt		Eerlijk, doelmatig, snel asielbeleid; recht op sociale/juridische/psychologische bijstand.
Volt		Detentie kinderen in terugkeerprocedure volledig verbieden.

Thema: Digitalisering, Privacy en Toezicht

BBB		Beperk of verbied het gebruik van gezichtsherkenning zonder expliciete wetgeving en strikt toezicht.
BBB		Overheidsdata en privacygevoelige informatie opgeslagen bij Nederlandse of Europese partijen.
CDA		Digitale rechten beter in de wet verankeren (transparantie en eigenaarschap van data).
CU		Algoritmeregister uitgebreid en verplicht; auteursrecht op eigen lichaam/stem/gezicht.
FvD		Agenten standaard uitrusten met bodycams.
FvD		Biometrische kenmerken van remigranten opslaan.
Denk		Algoritmewet met waarborgen mensenrechten; verplicht algo-ritmeregister.
D66		'Baas-over-eigen-bitsprincipe'; digitale onafhankelijkheid EU.
D66		Auteursrecht op eigen gezicht/lichaam/stem; techbedrijven verplicht nepbeelden te verwijderen.
GL/PvdA		Besluiten met grote impact nooit volledig door algoritme/AI; toezicht AP verbeteren; impactanalyse op rechtsgelijkheid verplicht.

Thema: Digitalisering, Privacy en Toezicht

Partij	Kwalificatie	Voorstel (Beknopt)
GL/PvdA		Verbieden inzet risicoprofielen op basis van afkomst/inkomen/postcode.
GL/PvdA		Lobbyregister Rijksoverheid; toets belangenverstrengeling top-ambtenaren/bewindspersonen.
JA21		Cameratoezicht uitbreiden; juridische belemmeringen wegnemen.
NSC		Verplichte wetenschappelijke standaard gebruik AI/algoritmen; verplicht algoritmeregister.
NSC		Gevoelige overheidsdata lokaal/fysiek opslaan; overstap quantumveilige cryptografie.
NSC		'Once only'-principe; burger kan zien wie data gebruikt; persoonlijke digitale kluis.
NSC		Initiatiefwet integriteitsregels bewindspersonen; verplicht openbaar lobbyregister.
PvdD		Wettelijk recht op eigen gezicht/stem; deepfakes zonder toestemming verboden.
PvdD		AI-beelden/audio altijd herkenbaar (watermerk/logo).
PvdD		'Privacy by Design' en 'Privacy by Default' streng hanteren.
PvdD		Systemen die privacy niet waarborgen afschaffen/aanpassen (bv. LEP).
PvdD		Overheidsinformatie in principe openbaar; Woo strikt naleven.
PvdD		Verboden meekijksoftware werknemers; PSD2 deel 'toegang derden tot betaalrekeningen' afschaffen.
PvdD		AP uitbreiden (naleving AVG); geen appdwang.
PvdD		Verbod gezichtsherkenning openbare ruimte/winkels; stop Camera in Beeld.
PvdD		Rechterlijke toetsing bij opvragen gegevens bij bedrijven door opsporing/inlichtingendiensten.
PvdD		Sleepwet intrekken/vervangen door privacyvriendelijke Wiv.
PvdD		Voorgestelde 'Super SyRi'-wet (WGS) niet invoeren.
PVV		Tussen grensovergangen patrouilleert leger met gebruikmaking van camera's en drones.
PVV		Bodycams voor alle NS-medewerkers.
SGP		Verplicht gebruik van een zogenaamde 'app blocker' bevorderen/verplichten.
SGP		Bescherming van het privéleven van burgers versterken bij openbaarmaking van gegevens (Milieu-informatierichtlijn aanscherpen).
SP		AI-regulering; auteursrecht op eigen stem, gezichtskenmerken en lichaam.
SP		Bij gebruik digitale hulpmiddelen altijd aangeven welke gegevens de basis waren; geen beschikkingen overlaten aan algo-ritmes.
VVD		Wetgeving deepfakes aanpassen; zeggenschap over portret/stem.
VVD		Reikwijdte Wet open overheid beperken.
VVD		Informatiedeling boven privacy (aankpak ondermijning/fraude).
Volt		Algoritmes moeten transparant en herleidbaar zijn; verplicht algoritmeregister.
Volt		Grondrechten en ethische kaders toetsen AI; inzage in overheidsinfo/algoritmes.